

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

20 februarie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Iurie Diaconu,

Judecători – Ion Guzun, Liliana Catan,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, declarat de către avocatul Natalia Pruteanu în numele inculpatului, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 septembrie 2018, în cauza penală în privința lui

Putinica Dumitru XXXXX, născut la XXXXX, originar și domiciliat în XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

prima instanță: 02.01.2018 - 26.04.2018;

instanța de apel: 28.05.2018 - 18.09.2018;

instanța de recurs: 04.12.2018 - 20.02.2019.

a c o n s t a t a t :

1. Prin sentința Judecătoriei Orhei, sediul Central din 26 aprilie 2018, Dumitru Putinica a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 217 alin. (3) lit. e) Cod penal, și i-a stabilit pedeapsa sub formă de închisoare pe termen de 1 an, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții și de a exercita activitatea legată de gestionarea substanțelor narcotice, etnobotanice și psihotrope pe termen de trei ani.

În temeiul art. 85 Cod penal, prin cumul de sentințe, lui Dumitru Putinica la pedeapsa aplicată prin prezenta sentință, i-a fost adăugată parțial partea neexecutată a pedepsei, stabilită prin sentința Judecătoriei Orhei din 24 septembrie 2016, în baza art. 186 alin. (2) lit. c) Cod penal și pedeapsa definitivă spre executare lui Dumitru Putinica i-a fost stabilită pe un termen un 1 an și 1 lună închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis pentru bărbați.

2. Pentru a pronunța sentința instanța de fond a constatat că, Dumitru Putinica fiind condamnat prin sentința Judecătoriei Orhei din 24.09.2016, în baza art. 186 alin. (2) lit. c) și d) Cod penal, la 2 ani închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis și executând pedeapsa cu închisoarea în Penitenciarul nr. 18 din s. Brănești, r-nul Orhei, o perioadă nedeterminată de timp, până la 30.10.2017, ora 13:30, fără a avea scop de înstrăinare, a păstrat ilegal, asupra sa, în bata pantalonilor, un muștiuc din lemn

cu tub metalic în centru cu depuneri de rășină de canabis, substanță care se referă la categoria substanțelor stupefiante, cantitatea substanței stupefiante (rășină de canabis - materie uscată) constituind 0,11 g și care conform „Listei substanțelor narcotice, psihotrope și a plantelor care conțin astfel de substanțe, depistate în trafic ilicit, precum și cantitățile acestora”, aprobată prin Hotărârea Guvernului R. Moldova nr.79 din 23.01.2006, constituie proporții mari, pe care a obținut-o în circumstanțe care nu au fost stabilite de către organul de urmărire penală. Substanța narcotică a fost depistată la condamnatul Dumitru Putinica de către colaboratorii penitenciarului, în incinta camerei de întrevederi de scurtă durată a penitenciarului, în timpul efectuării percheziției corporale a condamnatului prezentat pentru efectuarea acțiunilor de urmărire penală de către reprezentantul organului de urmărire penală al IP Rezina (f. d. 71).

Fapta constatată de prima instanță a fost calificată în baza art. 217 alin. (3) lit. e) Cod penal, cu semnele calificative: *activitatea ilegală privind circulația substanțelor narcotice, exprimată prin păstrarea ilegală a substanțelor narcotice, acțiuni săvârșite în proporții mari, fără scop de înstrăinare, pe teritoriul penitenciarelor* (f.d.71 verso).

3. Sentința primei instanță a fost atacată cu apel de către avocatul Boris Bulbuc în numele inculpatului, prin care a solicitat casarea sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatul să fie achitat de sub învinuirea de săvârșire a infracțiunii prevăzute la art. 217 alin. (3) Cod penal, din motivul că fapta acestuia nu întrunește elementele infracțiunii.

În motivarea cererii de apel, apărătorul a menționat că, instanța de fond nu a luat în calcul că, Dumitru Putinica a pledat nevinovat în cadrul procesului penal, a refuzat să facă declarații, comunicând doar că muștiucul din lemn era utilizat de el în alte scopuri. În cadrul procesului penal, la baza condamnării au fost puse declarațiile martorului Mihail Strașnei, ofițer de serviciu din cadrul Penitenciarului nr. 18, Brănești, care ar fi comunicat că lui i s-a raportat despre depistarea muștiucului de lemn la Dumitru Putinica, el nefiind prezent nemijlocit la efectuarea percheziției, iar martorul Corneliu Simion, care ar fi efectuat percheziția, nu a fost audiat în cadrul procesului penal, procurorul renunțând la această probă în ședința de judecată. Alte probe, care să dovedească vina lui Dumitru Putinica în comiterea faptei imputate, nu au fost administrate.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 septembrie 2018, a fost respins apelul declarat de către avocatul Boris Bulbuc în numele inculpatului, ca fiind nefondat, menținând sentința atacată.

4.1. În motivarea deciziei pronunțate instanța de apel a constatat că, sentința primei instanțe este în concordanță cu probele cercetate, instanța corect a constatat că inculpatul se face vinovat de cele imputate prin rechizitoriu.

Astfel, instanța de apel a menționat că, în pofida faptului că inculpatul nu și-a recunoscut vina în cele imputate vina acestuia a fost dovedită prin următoarele probe: declarațiile martorului Mihai Strașnei (f. d. 62-63); procesul - verbal de consemnare a celor constatate din 30 octombrie 2017 (f. d. 5); procesul - verbal de percheziție și ridicare din 30 octombrie 2017 (f. d. 6); raportul de expertiză nr. 34/12/1-R-6173 din 22 noiembrie 2017 conform căruia depunerile de pe dispozitivul din lemn ridicat la 30 octombrie 2017 de la deținutul D. Putinica, reprezintă rășină de cannabis care se atribuie la substanțele stupefiante. Cantitatea substanței stupefiante (rășină de cannabis - materie uscată) constituie 0,11 g. (f. d. 15-18).

De asemenea, instanța de apel a conchis că, motivele invocate în apelul declarat de către apărător sunt nefondate din următoarele considerente:

Urmărirea penală și judecata în primă instanță s-au desfășurat în strictă conformitate cu procedura prevăzută de lege și, respectiv, nu au fost constatate încălcări care atrag nulitatea probelor administrate și a actelor procedurale efectuate.

Probele prezentate în ședința de judecată și puse la baza sentinței, fiind obținute legal, sunt admisibile conform prevederilor art. 95 Cod de procedură penală și sunt apreciate conform prevederilor art. 101 Cod de procedură penală.

Prin urmare, starea de fapt și de drept stabilită prin sentință concordă cu probele administrate și apreciate de prima instanță.

În contextul evaluării activității primei instanțe cu privire la aprecierea probelor administrate în cauză, instanța de apel a conchis că, nu există temei pentru a da o nouă apreciere probelor respective, instanța de apel fiind solidară cu concluziile cuprinse în sentință, dat fiind că sunt motivate temeinic și legal, sub aspectul că vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii imputate este dovedită prin probatoriul administrat în cauză.

Versiunea părții apărării nu are acoperire probatorie și este combătută complet prin împrejurările stabilite și probele administrate în cauză, iar nerecunoașterea vinovăției nu echivalează cu achitarea inculpatului, de vreme ce probele prezentate în sprijinul învinuirii, cercetate și apreciate în modul cuvenit, demonstrează cu certitudine că Dumitru Putinica a păstrat ilegal substanțe narcotice, în proporții mari, fără scop de înstrăinare, pe teritoriul penitenciarului nr. 18 Brănești.

Cu referire la pedeapsa aplicată, instanța de apel a apreciat-o drept corectă și în limitele legii, concluzionând motivat că scopul pedepsei va fi obținut doar prin izolarea de societate a inculpatului, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții și de a exercita activitate legată de gestionarea substanțelor narcotice, etnobotanice și psihotrope.

Temei pentru aplicarea unei pedepse mai blânde decât cea prevăzută de lege și/sau pentru suspendarea condiționată a executării pedepsei pe o perioadă de probațiune, instanța de apel nu a constatat.

De asemenea, instanța de apel a remarcat că, în speță, este prezent și cazul unui cumul de sentințe, astfel inculpatul Dumitru Putinica a săvârșit infracțiunea până la executarea pedepsei stabilite prin sentința Judecătorei Orhei din 24 septembrie 2016.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocatul Natalia Pruteanu în numele inculpatului în temeiurile art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) și 12) Cod de procedură penală, prin care solicită casarea hotărârilor anterioare, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpatul să fie achitat de sub învinuirea înaintată.

În motivarea cerințelor sale, recurenta susține dezacordul cu aprecierea probelor de către instanța de apel, mai mult indică că instanța de apel nu și-a motivat decizia în partea admiterii declarațiilor martorului Mihail Strașnei, or, ultimul nu a fost prezent la efectuarea percheziției.

De asemenea, apărătorul susține că instanța de apel eronat a luat în calcul declarațiile martorului Corneliu Simion, care a efectuat percheziția, dar nu a fost audiat în ședința instanței de fond, iar procurorul a renunțat la această probă.

Totodată, avocata menționează că învinuirea înaintată inculpatului este una imprecisă, or, organul de urmărire penală nu a stabilit cert apartenența muștiucului de lemn, cine sunt consumatorii de cannabis, aceste circumstanțe pot influența decizia finală a instanței.

Mai mult, recurenta indică că, instanța de apel urma să respingă concluzia expertului, or obiectul depistat a fost sigilat în absența inculpatului.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar nominalizat pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, ținând cont de opinia procurorului expusă în referință prin care a solicitat respingerea recursului ca fiind neîntemeiat, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, dar doar în temeiurile prevăzute de lege.

Astfel, recurenta în cererea de recurs indică temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) și 12) Cod de procedură penală, potrivit cărora, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de către instanțele de fond și de apel, inclusiv și în temeiul când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, când sau aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legii, când faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.

Verificând alegațiile recurentului, în raport cu actele cauzei, Colegiul penal conchide că, acestea nu coroborează cu materialele cauzei și sunt invocate neîntemeiat de titular, reieșind din raționamentele ce urmează.

Așadar, instanța de recurs ține să remarce că, la această etapă nu analizează conținutul mijloacelor de probă, nu dă o nouă apreciere materialului probator și nu stabilește o altă situație de fapt, decât cea constatată de instanțele ierarhic inferioare, or, aceasta fiind atributul exclusiv al instanțelor de fond.

Astfel, cu referire la temeiul pentru declararea recursului ordinar indicat de către avocatul Natalia Pruteanu în numele inculpatului, Colegiul penal menționează că, decizia recurată a fost motivată plenar și consecvent în baza materialelor cauzei prin prisma legislației pertinente.

În această ordine de idei, instanța de recurs respinge ca nefondate alegațiile apărării precum că, instanța de apel eronat a luat în calcul declarațiile martorului Corneliu Simion, care a efectuat percheziția, dar nu a fost audiat în ședința instanței de fond, iar procurorul a renunțat la această probă, or, instanța de apel nu face referire la proba menționată, fapt demonstrat din partea descriptivă a deciziei atacate (pct. 4.1. din prezenta decizie).

De asemenea, instanța de apel respinge ca neîntemeiat argumentul apărării precum că învinuirea înaintată inculpatului este una imprecisă, or, apărarea aduce acest argument abia în instanța de recurs, iar conform art. 427 alin. (2) Cod de procedură penală, temeiurile menționate la alin. (1) pot fi invocate în recurs doar în cazul în care au fost invocate în apel sau încălcarea a avut loc în instanța de apel.

Colegiul penal conchide că, din materialele dosarului rezultă, că instanța de apel, în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală, a examinat complet și obiectiv probele administrate, verificându-le sub aspectul pertinenței, concludenței, utilității și veridicității, atât cele ale apărării, cât și cele ale acuzării, fapt ce face ca concluzia despre vinovăția lui Dumitru putinica în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 217 alin. (3) lit. e) Cod penal, să fie una legală și întemeiată, iar pedeapsa aplicată - în limita sancțiunilor prevăzute de legea penală.

La stabilirea pedepsei inculpatului, instanța de apel just și argumentat a ținut cont că inculpatul are antecedente penale nestinse, că circumstanțe atenuante pe caz lipsesc, cât și de prevederile art. 7, 61, 75, 34 alin. (1) Cod penal, conform căror la aplicarea legii penale se ține cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat și de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea penală.

Pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane. Persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele și în strictă conformitate cu dispozițiile legii.

La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei

care atenuază răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Se consideră recidivă comiterea cu intenție a uneia sau mai multor infracțiuni de o persoană cu antecedente penale pentru o infracțiune săvârșită cu intenție.

Deci, pedeapsa respectivă a fost motivată, individualizată și aplicată inculpatului în corespundere cu prevederile legale, corespunde principiului proporționalității și scopului de restabilire a echității sociale, corectare a inculpatului, precum și prevenirii de săvârșire de noi infracțiuni atât din partea acestuia, cât și a altor persoane (pct. 4.1 din decizie).

Cu privire la alegațiile apărării precum că instanța de apel urma să respingă declarațiile martorului Mihai Strașnei, Colegiul penal susține poziția instanței de apel, mai mult, consideră aceste alegații ca fiind nefondate și contrare legislației naționale.

Așadar, potrivit jurisprudenței CtEDO, în asemenea situație, nu se mai impune o reevaluare a conținutului mijloacelor de probă, acestea demonstrând cu prisosință soluția dată de prima instanță. Or, în cazul în care instanța de fond și-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță (*hotărârea CtEDO Garcia Ruis c. Spaniei, Helle c. Finlandei*). Art. 6 din CEDO impune în special, în sarcina „instanței”, obligația de a efectua o examinare efectivă a motivelor, argumentelor și probelor propuse de părți, cu excepția cazului în care se apreciază relevanța acestora.

Deși este adevărat că obligația motivării deciziilor, impusă instanțelor de art. 6 § 1 din CEDO, nu poate fi înțeleasă ca impunând formularea unui răspuns detaliat la fiecare argument (*hotărârea CtEDO, pct. 80-81, Perez c. Franței, Van de Hurk c. Țărilor de Jos*).

Pe lângă aceasta, recursul nominalizat, potrivit argumentelor invocate și reproduse în pct. 5., din prezenta decizie, este întemeiat doar pe critica modului în care instanțele au apreciat probele și circumstanțele cauzei.

Însă, pornind de la relevanțele art. 6 pct. 11¹), 27, 414 alin. (1) și (2) a Codului de procedură penală, eroarea gravă de fapt nu reprezintă o apreciere greșită a probelor, iar judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate.

Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar.

Astfel, activitatea instanțelor de fond și de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea probelor și circumstanțelor cauzei, în alt sens decât cel pe care îl propune inculpatul, este o competență și prerogativă legală a acestor instanțe, care nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură penală și, astfel, invocarea acestei chestiuni în recursul ordinar, la fel, este lipsită de orice temei legal.

Referitor la invocarea recurentului a prevederilor art. 427 alin. (1) pct. 12) Cod de procedură penală, instanța de recurs îl respinge ca neîntemeiat, or, în recursul declarat nu se menționează încadrarea juridică care ar trebui aplicată la faptele săvârșite de inculpat, avocatul solicitând să fie achitat de sub învinuirea înaintată.

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că instanțele de fond și de apel nu au comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent, că hotărârile atacate cuprind motivele pe care se întemeiază soluția, că faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică corectă, că instanța de apel i-a aplicat inculpatului o pedeapsă individualizată conform prevederilor legii, și că recursul menționat este vădit neîntemeiat.

Potrivit art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat. Astfel, odată ce recursul de pe rol este vădit neîntemeiat, el urmează a fi declarat inadmisibil.

7. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

inadmisibilitatea recursului ordinar, declarat de către avocatul Natalia Pruteanu în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 septembrie 2018, în cauza penală în privința lui *Putinica Dumitru XXXXX*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la *20 martie 2019*.

Președinte:

Iurie Diaconu

Judecători:

Ion Guzun

Liliana Catan